

Käibemaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Sisukokkuvõte

Seaduse eelnõuga kavandatakse käibemaksuseaduses (edaspidi *KMS*) sätestada Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) kaitsetegevusele sarnane käibemaksuvabastus, mis on ette nähtud Põhja-Atlandi lepingu osalisriigi relvajõudude kaitsetegevusele. Eelnõuga muudetakse ka müntide ja pangatähtede maksustamis põhimõtteid selliselt, et edaspidi ei kohaldu maksuvabastus meenemüntidele, sealhulgas investeringumüntidele (välja arvatud investeringukuld). Lisaks täpsustatakse, et kauba eksportimiseks, importimiseks ja liiduvälise kauba veoks osutatav veoteenus ja sellise veoga seotud teenused maksustatakse nullprotsendilise käibemaksuga üksnes siis, kui teenus osutatakse otse kaubasaatjale või kaubasaajale. Samuti täpsustatakse kauba impordi maksustamise kohta, imporditava kauba maksustatava väärtuse määramise korda ja ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule saadetava kaubasaadetise impordi maksuvabastuse kohaldamise tingimusi. Eelnõuga kavandatakse muuta ka kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra alusel maksukohustuse tekkimise põhimõtet ja sätestada sisendkäibemaksu mahaarvamise piirang isikule, kes jättis erikorda rakendavale maksukohustuslasele kauba või teenuse eest tasumata.

Eelnõu ettevalmistaja

Seaduse eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Rahandusministeeriumi tolli- ja aktsiisipoliitika osakonna peaspetsialistid Aet Külasalu (aet.kylasalu@fin.ee, tel 611 3029) ja Gea Raissar (gea.raissar@fin.ee, tel 611 3209). Eelnõu juriidilise ekspertiisi tegi Rahandusministeeriumi õigusosakonna jurist osakonnajuhataja ülesannetes Virge Aasa (virge.aasa@fin.ee, tel 611 3549). Käibemaksu laekumist puudutava mõjuhinnangu koostas Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna analüütik Rait Kiveste (rait.kiveste@fin.ee, tel 611 3231). Keeleliselt toimetab eelnõu Rahandusministeeriumi õigusosakonna keeleteimetaja Sirje Lilover (sirje.lilover@fin.ee, tel 611 3638).

Märkused

KMS muudatustega võetakse üle 2022. aasta 1. juulist kehtima hakkav nõukogu direktiiv (EL) 2019/2235, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ja direktiivi 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda, seoses liidu raamistikus elluviidava kaitsetegevusega (ELT L 336, 30.12.2019, lk 10–13).

Kooskõlas nõukogu direktiiviga 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1–118) (edaspidi *käibemaksudirektiiv*), täpsustatakse kauba impordi maksustamise põhimõtteid, imporditava kauba maksustatava väärtuse määramise korda, kaubasaadetise maksuvabastuse kohaldamise tingimusi ja kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorda.

Eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi ega muu menetluses oleva seaduse eelnõuga.

Eelnõuga kavandatakse KMS 2022. a 1. jaanuaril jõustuva redaktsiooni (RT I, 26.03.2021,7) muudatused.

Eelnõu seadusena vastuvõtmiseks on vajalik Riigikogu poolthääle enamus.

2. Seaduse eesmärk

2.1. Liikmesriigi relvajõudude maksusoodustused

Käibemaksudirektiivi ja KMS kohaselt maksustatakse nullprotsendilise käibemaksumääraga teatud tingimustel Põhja-Atlandi lepingu organisatsiooni (edaspidi *NATO*) osalisriigi relvajõududele võõrandatavad kaubad või osutatud teenused ning vabastatakse käibemaksust nende relvajõudude poolt imporditud kaubad, kui need relvajõud osalevad ühises kaitsetegevuses väljaspool oma riiki. NATO kaitsetegevus on olnud käibemaksudirektiiviga hõlmatud alates 1977. aastast. Käibemaksudirektiivis ega KMS-s pole senini ette nähtud maksusoodustust EL kaitsetegevusega seotud kauba võõrandamisele või importimisele või teenuste osutamisele. Eelnõuga võetakse üle 2022. aasta 1. juulist kehtima hakkav nõukogu direktiiv (EL) 2019/2235, millega ühtlustatakse liidu raames ja NATO egiidi all ette võetavate kaitsetegevustega kaasnev käibemaksustamine ning kehtestatakse liidu kaitsetegevusele NATO kaitsetegevusega sarnased käibemaksusoodustused.

2.2. Meenemüntide maksustamine

Eelnõuga kavandatakse viia meenemüntide maksustamine vastavusse käibemaksudirektiivis sätestatuga. Käibemaksudirektiivi kohaselt on maksuvabad üksnes mündid ja pangatähed, mida tavaliselt kasutatakse maksevahendina. Maksuvabastust ei rakendata seadusliku maksevahendina käsitletavatele müntidele ja rahatähtedele, mida tavaliselt maksevahendina ei kasutata, ehk meenemüntidele ja investeringumüntidele, mis omavad küll maksevahendi staatust selle emiteerinud riigis, kuid ei ole mõeldud maksevahendina kasutamiseks. Kehtiv KMS sellist maksevahendite eristamist ette ei näe (KMS § 16 lõige 2¹ ja § 17 lõige 1). Euroopa Komisjon juhtis Eesti tähelepanu asjaolule, et Eesti KMS ei ole meenemüntide maksuvabastuse osas käibemaksudirektiiviga kooskõlas ja teavitas Eestit rikkumismenetluse algatamise võimalusest. Kuivõrd meenemüntide käibemaksuvabastus võib vähendada EL omavahendeid, on EL-il vastavalt nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014¹ artiklile 12 õigus saada kogu kõnealune omavahendite kogusumma koos viivisega.

2.3. Ekspordi ja impordiga seotud teenuste maksustamine

Eelnõuga kavandatakse täpsustada, et käibemaksumäär on null protsenti kauba eksportimiseks või importimiseks osutatava veeteenuse, kaubaveo korraldamise teenuse ja kaubaveoga seotud kõrvalteenuse maksustatavast väärtusest üksnes juhul, kui teenus osutatakse otse kaubasaatjale või kaubasaajale. Eelnõuga muudetakse KMS sätted (KMS § 15 lõike 4 punktid 8–10¹) põhinevad käibemaksudirektiivi artikli 146 lõike 1 punktil e. KMS muutmise vajaduse tingib Euroopa Kohtu lahend C-288/16, kus Euroopa Kohus asus seisukohale, et käibemaksudirektiivi artikli 146 lõike 1 punkti e tuleb tõlgendada selliselt, et liikmesriigid vabastavad käibemaksust veeteenused, mis on otseselt seotud kaupade impordiga või ekspordiga ning mida osutatakse otse kaupade saatjale või saajale. Kehtiv KMS seda ette ei näe. Samuti täpsustatakse kauba eksportimise ja importimise tähendust kõnealuste sätete kontekstis.

2.4. Impordiga seotud toimingute täpsustamine

2.4.1. Impordi toimumise koht (KMS § 6 lõige 3)

Eelnõuga kavandatakse täpsustada kauba impordi toimumise kohta juhul, kui tollivõlg on tekkinud rikkumisest tulenevalt ja kaup ei ole Eestisse toimetatud.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:02014R0609-20161001&qid=1623222831732&from=EN>

Käibemaksudirektiivi artikli 30 kohaselt on kauba import selliste kaupade ühendusse toomine, mis ei ole vabas ringluses vastavalt asutamislepingu artiklile 24. Vastavalt käibemaksudirektiivi artiklitele 60 ja 61 on kaupade impordi kohaks liikmesriik, mille territooriumil kaubad ühendusse toomise ajal asuvad. Kui kaubad, mis ei ole vabas ringluses, suunatakse ühendusse toomisel ühele käibemaksudirektiivi artiklis 156 nimetatud protseduurile (ajutine ladustamine, tolliladustamine, seestöötlemine, vabatsoon) või ühte artiklis 156 nimetatud olukorda või ajutise impordi protseduurile täieliku vabastusega imporditollimaksust või välistransiidi protseduurile, siis on erandina artiklist 60 selliste kaupade impordi kohaks liikmesriik, mille territooriumil nimetatud protseduurid või olukorrad kaupade suhtes lõpetatakse. Käibemaksudirektiivi artikkel 70 näeb ette põhimõtte, et maksukohustuse tekkimiseks vajalik teokoosseis tekib ja käibemaks muutub sissenõutavaks kauba importimise hetkel. Seega tekib impordikäibemaksu teokoosseis kaupade sisenemisel liidu majandusringlusesse.

Euroopa Kohtu praktika kohaselt võib tollivõlale lisanduda käibemaksunõue, kui tollivõla tekkimise põhjuseks oleva õigusvastase tegevuse põhjal on võimalik eeldada, et kaup on lastud liidu majandusringlusesse (nt kohtulahendid C-480/12, C-226/14, C-571/15, C-154/16, C-26/18, C-7/20). Kui tollivõlg tekib rikkumisest tulenevalt (nt protseduurireeglite rikkumine – aruandluse tähtjaks esitamata jätmine), kuid kaupa liidu tolliterritooriumile ei toimetata, siis käibemaksu tasumise kohustust ei kaasne. Kui selline kaup jõuab liidu tolliterritooriumil majandusringlusesse, siis impordikäibemaksu tasumise kohustus tekib liikmesriigis, kus kaup liidu tolliterritooriumile toimetatakse. Üldjuhul tekib see riigis, kus tekkis tollivõlg. Kui rikkumisest tulenevalt tekib tollivõlg Eestis, kuid kaup toimetatakse teise liikmesriiki, kus see jõuab liidu tolliterritooriumil majandusringlusesse, siis impordikäibemaks kuulub tasumisele selles teises liikmesriigis.

2.4.2. Imporditava kauba maksustatav väärtus (KMS § 13 lõige 1)

Eelnõuga kavandatakse täiendada imporditava kauba maksustatava väärtuse määramise korda. Käibemaksudirektiivi kohaselt tuleb imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka arvata kulud seoses kauba toimetamisega teise ühenduses asuva sihtkohani, kui see koht on importimise hetkel teada. Kehtiva KMS kohaselt arvatakse impordi maksustatava väärtuse hulka kulud, mis on seotud kauba toimetamisega esimesse sihtkohta Eesti territooriumil.

2.5. Impordimaksuvabastused

Eelnõuga täpsustatakse väikesaadetiste impordimaksuvabastuste tingimusi vastavalt direktiivis 2006/79/EÜ, kolmandatest riikidest imporditavate mittekaubanduslikku laadi kaupade väikesaadetiste maksuvabastuse kohta, sätestatule. See puudutab füüsilise isiku poolt teisele füüsilisele isikule kolmandast riigist liikmesriiki saadetavat mittekaubandusliku iseloomuga kaubasaadetist väärtusega kuni 45 eurot. Samuti ühtlustatakse liiduvälisest riigist reisija poolt või rahvusvahelise veo raames Eestisse toimetatud kütuse impordi maksuvabastuse tingimused aktsiisivabastuse tingimustega. (KMS § 17 lõiked 1 ja 2).

2.6. Kassapõhise käibemaksuarvestuse erikord

Eelnõuga kavandatakse muuta kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra (KMS § 44) alusel maksukohustuse tekkimise põhimõtet. Kui erikorda rakendavast maksukohustuslasest sõltumatul põhjusel ei ole võõrandatud kauba või osutatud teenuse eest kauba lähetamisele või kättesaadavaks tegemisele või teenuse osutamisele järgnenud kahe kalendrikuu jooksul tasutud, on kehtiva korra kohaselt käibe tekkimise ajaks kauba lähetamisele või kättesaadavaks tegemisele või teenuse osutamisele järgneva kolmanda kalendrikuu esimene päev. Nimetatud põhimõtte asendatakse sisendkäibemaksu maha arvamise piiranguga isikule, kes jättis erikorda rakendavale maksukohustuslasele kauba või teenuse eest tasumata. Seega erikorda rakendavale

isikule ei tekita maksukohustust kauba võõrandamine ja teenuse osutamine, kui nende eest ei ole tasutud. Selline põhimõte tuleneb Euroopa Kohtu lahendist C-169/12, mille punktis 30 on järeldatud, et liikmesriigile, kes valib käibemaksudirektiivi artikli 66 punktis b sätestatud variandi, mille kohaselt muutub käibemaks sissenõutavaks hiljemalt tasu kättesaamisel, ei ole ette nähtud võimalust kehtestada maksu sissenõutavaks muutumise tähtaega. Seega puudub käibemaksudirektiivis alus käibe tekkimise ajale erireegli kehtestamiseks.

2.7. Kasutatud kauba edasimüügil käibe maksustatava väärtuse määramine

Eelnõuga kavandatakse täiendada KMS § 41 ja lisada kasutatud kauba edasimüügi erikorra rakendamisel võimalus põhjendatud juhul kasutatud kauba edasimüügil arvestada käibe maksustatav väärtus tehingupõhise arvestuse asemel maksustamisperioodi põhiselt. Käibemaksudirektiivi artikli 318 kohaselt on liikmesriigil õigus lubada pärast käibemaksukomiteega konsulteerimist teatavate tehingute või teatavat liiki maksukohustuslaste puhul kaupade edasimüügi käibemaksuga maksustamise erikorra rakendamisel määrata maksustatav väärtus maksustamisperioodi põhiselt. Seega nimetatud muudatuse eelduseks on käibemaksukomiteega konsulteerimine, mida Rahandusministeerium planeerib teha 2021. aasta teisel poolaastal.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

1) KMS § 6 lõige 3

Muudatusega täpsustatakse kauba impordi toimumise kohta juhul, kui tollivõlg on tekkinud muudel juhtudel, kui liiduvälise kauba vabasse ringlusesse lubamise tolliprotseduurile või imporditollimaksudest osalise vabastusega ajutise impordi tolliprotseduurile suunamisel või välistöötlemise tolliprotseduuril oleva kauba suunamisel vabasse ringlusesse lubamise tolliprotseduurile (KMS § 6 lõige 1 punktid 1 ja 2).

KMS muutmise vajadus tuleneb sellest, et kehtiva korra kohaselt loetakse impordiks juhud, millega kaasneb tollivõla tekkimine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1–101), tähenduses. See tähendab, et käibemaksukohustus tekib tollivõlaga koos ka juhul, kui tollivõlg on tekkinud tolliprotseduuriga seotud kohustuse täitmata jätmise tagajärjel ning kaupa ei ole tollijärelevalve alt välja viidud ega EL-is vabasse ringlusesse lubatud ehk see ei ole tarbimisse jõudnud. Liidu tolliseadustiku artikli 79 kohaselt tekib tollivõlg impordil mis tahes järgmisel juhul:

- a) jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, mis käsitleb liiduvälise kauba toomist liidu tolliterritooriumile, selle tollijärelevalve alt väljaviimist või sellise kauba liikumist, töötlemist, ladustamist, ajutist ladustamist, ajutist importi või käsutamist kõnealusel territooriumil;
- b) jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, mis käsitleb kauba lõppkasutust liidu tolliterritooriumil;
- c) jäetakse täitmata mõni tingimus, mis on seotud liiduvälise kauba suunamisega tolliprotseduurile või kaubale maksuvabastuse või vähendatud imporditollimaksumäära kohaldamisega kauba lõppkasutuse tõttu.

Käibemaksukohustus ei peaks alati koos tollivõlaga tekkima, eriti juhtudel, kus kaupa ei ole Eestisse toimetatud. Eestis ei ole sellist juhtumit seni olnud, et rikkumisest tulenevalt oleks tollivõla tekkimisega koos sisse nõutud ka käibemaks, kuigi kaupa pole Eestisse toimetatud.

Muudatusega täiendatakse KMS § 6 lõiget 3 ja sätestatakse, et kauba import toimub Eestis, kui tollivõlg on tekkinud muul juhul, kui lõikes 1 nimetatud tolliprotseduuridele suunamisel ja kaup on toimetatud Eestisse. Kui tollivõlg on tekkinud muul juhul, kui KMS § 6 lõikes 1 sätestatud

juhtudel, kuid kaup on toimetatud teise liikmesriiki või ühendusevälisesse riiki, siis kauba importi Eestis ei toimu ja käibemaksukohustust tollivõla tekkimisel Eestis ei teki.

2) KMS § 11 lõige 7 ja § 12 lõige 11

KMS § 11 lõike 7 kohaselt loetakse korduskasutuspakendi, millele on pakendiseaduse alusel määratud tagatisraha ja mis ei ole arvatud kauba maksustatava väärtuse hulka (KMS § 12 lõige 11) ning mis on maksukohustuslasest tootjale kalendriaasta jooksul tagastamata, käive tekkinuks 31. detsembril. Muudatuse kohaselt jäetakse sätte sõnastusest välja sõna „tootja“. Pakendite taaskasutus ja korduskasutuspakendite kasutamine on laienenud ja see ei piirdu enam üksnes joogitootjatega. Pakendiseaduse alusel määratud tagatisrahaga korduskasutuspakendeid on võimalik kasutada oma ettevõtluses lisaks joogitootjatele ka ettevõtjatel, kes ise ei tegele tootmisega, näiteks jaekaubandusettevõtjad, kes kasutavad kauba müümisel pakendiseaduse alusel tagatisrahaga koormatud korduskasutuspakendeid.

3) KMS § 13 lõige 1

Käibemaksudirektiivi artikkel 86 punkti b kohaselt arvatakse maksustatava väärtuse hulka lisaks tolliväärtusele kõrvalkulud, nagu komisjoni-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud, mis on tekkinud enne kaupade jõudmist esimesse sihtkohta impordi liikmesriigi territooriumil, ja kõrvalkulud, mis on tekkinud seoses veoga teise ühenduses asuvasse sihtkohta, kui see koht on maksustatava teokoosseisu tekkimise hetkel teada. KMS kohaselt moodustab imporditava kauba maksustatava väärtuse tolliväärtus ja kõik importimisel tasumisele kuuluvad maksud ning muud kauba sihtkohta toimetamisega seotud kulud, sealhulgas tolliväärtusesse arvamata vahendustasu, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud, ehk kaubaveoga ja sellega seotud kõrvalteenuste kulud kuni esimese sihtkohani Eesti territooriumil. Kaubaveoga seotud kõrvalteenuste loetelu on sätestatud KMS § 10 lõikes 8. Nimetatud kõrvalteenused on kauba laadimine, lossimine, käitlemine ja ladustamine veo raames, samuti kindlustamine, kaubaga seonduvate dokumentide vormistamine ja hankimine ning tolliformaalsuste teostamine. Sätte sõnastust on vastavalt täpsustatud ja maksustatava väärtuse hulka arvatavate veoteenusega seotud teenuste loetelu on asendatud nende teenuste koondnimetusega „kõrvalteenused“, mille loetelu on toodud KMS § 10 lõikes 8. Imporditava kauba veoteenus, selle korraldamise teenus ja sellise kaubaveoga seotud kõrvalteenused maksustatakse vastavalt KMS § 15 lõike 4 punktile 10 nullprotsendilise määraga. Erandiks sellest on kindlustusteenus, mis on maksuvaba teenus. Kehtiva KMS regulatsiooni kohaselt ei ole kauba veoga seotud kulud, mis on tekkinud seoses kauba veoga teise ühenduses asuvasse sihtkohta, kui see koht on importimise hetkel teada, imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka arvestatavad. Muudatuse tulemusena tuleb need lisada. Nimetatud kulud arvatakse maksustatava väärtuse hulka kuludokumentide alusel.

4) KMS § 15 lõike 3 punktid 6 ja 6¹, § 15 lõige 5² ning § 39 lõige 2

KMS § 15 lõike 3 punktides 6 ja 6¹ tehtavate muudatustega maksustatakse nullprotsendilise määraga kaubad ja teenused, mis on mõeldud EL liikmesriigi relvajõudude või nendega kaasas oleva tsiviilpersonalit tarbeks või nende sööklate varustamiseks, kui need relvajõud osalevad väljaspool oma liikmesriiki kaitsetegevuses, millega rakendatakse ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (edaspidi *ÜJKP*) raames liidu meetmeid. Nullprotsendilist määra ei rakendata Eesti relvajõududele Eestis võõrandatavate kaupade ja osutatavate teenuste osas.

Liikmesriigi relvajõudude õigust nullprotsendilise maksumääraga kauba soetamiseks või teenuse saamiseks kinnitab käibemaksuvabastustõendil kaitseminister või tema volitatud ametnik (KMS § 15 lõige 5²).

Kaitsetegevus, millega rakendatakse ÜJKP raames liidu meetmeid, hõlmab sõjalisi missioone ja operatsioone, lahingugruppide tegevust, vastastikust abi, alalise struktureeritud koostöö projekte ning Euroopa Kaitseagentuuri meetmeid. Maksusoodustusega ei ole hõlmatud EL toimumise lepingu artiklis 222 sätestatud solidaarsusklausli alusel võetavad meetmed ega muu liikmesriikide vaheline kahe- või mitmepoolne tegevus, mis ei ole seotud ÜJKP raames liidu meetmete rakendamiseks elluviidava kaitsetegevusega.

KMS § 39 lõikes 2 tehtavate muudatustega vabastatakse käibemaksust kaubad, mida liikmesriigi relvajõud impordivad kas enda või nendega kaasas oleva tsiviilpersonali tarbeks või nende sööklate varustamiseks, kui need relvajõud osalevad väljaspool oma liikmesriiki kaitsetegevuses, millega rakendatakse ÜJKP raames liidu meetmeid.

KMS § 15 lõike 3 punktides 6 ja 6¹ ning § 39 lõikes 2 sätestatud maksusoodustus kohaldub üksnes ÜJKP kaitsetegevusega otseselt seotud ülesannete täitmise seonduvale kaubale või teenusele ja need ei hõlma ÜJKP tsiviilmissioone. Sellest tulenevalt võib maksusoodustust tsiviilpersonali tarbeks võõrandatud kaupade või neile osutatud teenuste suhtes kohaldada üksnes siis, kui tsiviilisikud on kaasas relvajõududega, kes täidavad ÜJKP kaitsetegevusega otseselt seotud ülesandeid väljaspool oma liikmesriiki. Ülesandeid, mida täidab üksnes tsiviilpersonal või mida täidetakse üksnes tsiviilvõimeid kasutades ei käsitata kaitsetegevusena.

5) KMS § 15 lõike 4 punktid 8–10¹

KMS § 15 lõike 4 punktides 8–10 tehtavate muudatustega ja punkti 10¹ lisamisega nähakse ette, et käibemaksumääraga null protsenti maksustatakse kauba toimetamiseks väljaspoole liidu tolliterritooriumi või ühendusevälisesse riiki, mis on liidu tolliterritooriumi osa (punkt 9) või KMS § 6 alusel kauba importimiseks (punkt 10), ja liiduvälise kauba, kui kaup suunatakse tolliladustamise, vabatsooni, seestöötlemise, transiidi või imporditollimaksudest täieliku vabastusega ajutise impordi tolliprotseduurile või ajutiselt ladustatakse, toimetamiseks liidu tolliterritooriumile (punkt 10¹) osutatav veoteenus, sellise veo korraldamise teenus ning kõrvalteenused üksnes juhul, kui teenus osutatakse otse kaubasaatjale või kaubasaajale. Punkt 8 tunnistatakse kehtetuks, kuna välistransiidi tolliprotseduuril oleva kauba veoteenuse, sellise veo korraldamise teenuse ja kõrvalteenuste 0%ga maksustamise alus sisaldub punkti 10¹ sõnastuses.

Viidatud KMS sätted põhinevad käibemaksudirektiivi artiklil 144 ja artikli 146 lõike 1 punktil e.

Euroopa Kohus asus lahendis C-288/16 seisukohale, et käibemaksudirektiivi artikli 146 lõike 1 punkti e tuleb tõlgendada selliselt, et liikmesriigid vabastavad käibemaksust veoteenused, mis on otseselt seotud kaupade impordiga või ekspordiga ning mida osutatakse otse kaupade saatjale või saajale. Euroopa Kohus selgitas, et käibemaksudirektiivi artikli 146 lõike 1 punktis e sätestatu täiendab artikli 146 lõike 1 punkti a ja on mõeldud tagama, et osutatavad teenused maksustatakse teenuse sihtriigis ehk seal, kus eksporditavaid kaupu tarbitakse. Sellest tulenevalt kohaldub nullmäär üksnes kaubasaatjale ja kaubasaajale ning sättes viidatud nullmäär ei kohaldu näiteks isikutele, kes allhanke korras osutavad veoteenust.

Euroopa Kohtu lahendis C-288/16 toodud seisukohta arutati 2019. aastal toimunud käibemaksukomitee kohtumisel, mille jaoks koostatud aruteludokumendis analüüsiti muuhulgas kohtuotsuses kajastatud mõisteid „kaubasaaja“ ja „kaubasaatja“. Aruteludokumendis viidati kaubasaatja ja kaubasaaja mõistete osas tollivaldkonna delegeeritud määrusele 2015/2446. Selle kohaselt on kaubasaatjaks kaupa saatev osaline, kelle on veolepingus ette näinud veo tellinud osaline, ja kaubasaajaks isik, kellele kaubad saadetakse.

Eelnevast tulenevalt kohaldub muudatuse järgselt KMS § 15 lõike 4 punktide 9–10¹ kohaselt kaubaveoteenusele ja sellega otseselt seotud teenustele nullprotsendiline käibemaksumäär üksnes juhul, kui teenust osutatakse otse kaubasaatjale või kaubasaajale. KMS § 15 lõike 4 punktides 9–10¹ tuleb mõisteid „kaubasaatja“ ja „kaubasaaja“ mõista just eelviidatud tollivaldkonna delegeeritud määruse tähenduses.

KMS § 15 lõike 4 punkti 10 täiendatakse tulenevalt KMS § 13 lõike 1 muudatusest, mille kohaselt arvatakse imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka ka kauba teise ühenduses asuva sihtkohani toimetamisega seotud kulud. Nimetatud kulud maksustatakse nullprotsendilise määraga, kui kulu on arvatud imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka. Sätte aluseks on käibemaksudirektiivi artikkel 144.

Käibemaksudirektiivi artikli 146 lõike 1 punkti e kohaselt on nullprotsendilise määraga maksustatavad teenuste osutamine, sealhulgas veoteenused ja abitoimingud, kuid mitte artiklite 132 ja 135 alusel maksust vabastatud teenuste osutamine, kui teenused on otseselt seotud kaupade ekspordiga või artikli 61 ja artikli 157 lõike 1 punkti a sätetega hõlmatud kaupade impordiga. Käibemaksudirektiivi kohaselt on kauba import kauba ühendusse toomine. Artikkel 61 sätestab impordi koha kaupadele, mis ei ole vabas ringluses ja suunatakse ühendusse toomisel ühele artiklis 156 nimetatud protseduurile või ühte artiklis 156 nimetatud olukorda või ajutise impordi protseduurile täieliku vabastusega imporditollimaksust või välistransiidi protseduurile. Nimetatud protseduurid või olukorrad on järgmised:

- a) selliste kaupade tarne, mis on mõeldud tollile esitamiseks ja vajaduse korral ajutiseks ladustamiseks;
- b) selliste kaupade tarne, mis on mõeldud suunamiseks vabapiirkonda või vabalattu;
- c) selliste kaupade tarne, mis on mõeldud suunamiseks tolliladustamise protseduurile või seestötlemise protseduurile.

Seega on nullprotsendilise maksumääraga maksustavad sellise liiduvälise kauba, mis suunatakse tolliladustamise, vabatsooni, seestötlemise, transiidi või imporditollimaksudest täieliku vabastusega ajutise impordi tolliprotseduurile või mida ajutiselt ladustatakse (KMS § 15 lõike 3 punkt 8) veoteenus, selle korraldamise teenus ja sellise kaubaveoga seotud kõrvalteenused (punkt 10¹). Selline nullprotsendilise määraga maksustatud veoteenus, veo korraldamise teenus ja kaubaveoga seotud kõrvalteenused maksustatakse kauba importimisel selles riigis, kus nende kaupade vabasse ringlusesse lubamine toimub, nende kulude imporditava kauba maksustatava väärtuse koosseisu lisamisel.

6) KMS § 16 lõike 1 punkt 1

Sätet täpsustatakse ja lisatakse viide töövõimetoetuse seadusele, mille alusel töövõimetoetuse väljamaksmine kojukande teenuse kaudu on samuti maksuvaba teenus nagu riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel makstav riiklik pension, abiraha, toetus ja hüvitis. Töövõimetoetuse seadusega loodi uut liiki toetus – töövõimetoetus – ning lõpetati töövõimekaotuse protsentide ja töövõimetuspensionide määramine pensionikindlustuse seaduse alusel.

7) KMS § 16 lõike 2¹ punkt 4 ja § 17 lõike 1 punkt 3

KMS § 16 lõike 2¹ punkti 4 muudatusega sätestatakse maksuvabastus finantsteenustele, milleks on makseteenused makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse tähenduses. Eelnõuga asendatakse KMS § 16 lõike 2¹ punkti 4 sõnastuses loetelu „arveldus-, sularaha siirdamise ja muud raha edastamise tehingud“ väljendiga „makseteenus makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse tähenduses“, et terminoloogia vastaks krediitiasutuste seaduses sätestatud finantsteenuste

loetus kasutatavaga. KMS § 16 lõike 2¹ punktis 4 sätestatakse, et maksuvabastust ei rakendata tehingutele meenemüntidega, sealhulgas investeerimiseks mõeldud müntidega. Välistus ei kehti investeringukullale. Meenemüntidega tehtavad tehingud jäetakse käibemaksuvabastuse alt välja kooskõlas käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punktiga e. Mõiste „meenemünt“ on sisustatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määruse (EL) nr 651/2012, euromüntide emiteerimise kohta², artiklis 5. Meenemünt vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a) münti nimiväärtus erineb käibemüntide nimiväärtusest;
- b) müntil esitatud kujutised ei tohi olla sarnased käibemüntide ühise külje kujutistega ning kui nende kujutised on sarnased käibemüntide mis tahes liikmesriiki tähistava küljega, saab nende üldist välimust endiselt lihtsalt eristada;
- c) vähemalt kaks järgmisest kolmest omadusest – värvus, läbimõõt ja kaal – erinevad oluliselt käibemüntide vastavatest omadustest; olulise erinevusena käsitatakse seda, kui väärtused koos lubatavate hälvetega jäävad käibemüntide jaoks kehtestatud lubatud väärtuste vahemikust väljapoole; ning
- d) neil ei ole tihedalt hammastatud serva või „Hispaania lille“ kuju.

Meenemüntidel on seadusliku maksevahendi staatus üksnes selle emiteerinud liikmesriigis. Samas ei ole need müntid mõeldud maksevahendina kasutamiseks. Nimetatud määruse artikli 5 lõike 5 kohaselt võtavad liikmesriigid kõik asjakohased meetmed, et hoida ära meenemüntide kasutamist maksevahendina. Seega maksustamise seisukohalt ei ole meenemünt võrdsustatud maksevahendiga, millega tehtavaid tehinguid ei maksustata, vaid seda maksustatakse kui kaupa.

KMS § 17 lõike 1 punkti 3 muudatusega sätestatakse maksuvabastus müntide ja pangatähtede impordile. Sätte sõnastust muudetakse eelnõuga vastavalt käibemaksudirektiivi põhimõttele, et impordi käibemaksuvabastus ei kehti müntidele ja pangatähtedele, mida tavaliselt maksevahendina ei kasutata. Seega näeb eelnõu ette impordi maksuvabastuse müntidele ja pangatähtedele, välja arvatud kollektiiviesemed ja meenemündid. Seejuures ei kehti välistus investeringukullale, mis on maksuvaba vastavalt KMS § 16 lõike 2 punktile 8. Kollektiiviesemete mõiste on sätestatud KMS § 41 lõikes 2. Kollektiivieseme on muuhulgas numismaatiline kollektiiviesem või selle osa, mille kombineeritud nomenklatuuri (KN) kood on 9705 00 00. Müntid ja pangatähed on käsitletavad kollektiiviesemetena, kui need ei ole enam seaduslikud maksevahendid ja on mõeldud ainult kollektiiviesemiteks.

8) KMS § 17 lõike 1 punktid 7, 10 ja 12 ning lõige 2

KMS § 17 lõike 1 punkti 7 sõnastust täpsustatakse konkreetsete viidetega alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses (edaspidi *ATKEAS*) sätestatud alkoholi ja tubakatoodete aktsiisivabastuse piirnormidele ja tingimustele. *ATKEAS*-es sätestatud alustel rakendatakse antud juhul ka käibemaksuvabastust. Samas täiendatakse lõiget 1 punktiga 12 ja sätestatakse maksuvabastus reisija poolt liiduvälisest riigist ja rahvusvahelise veo raames Eestisse toimetatud kütusele *ATKEAS*-es sätestatud aktsiisivabade piirnormide ulatuses ja tingimustel. Kehtiva korra kohaselt on nimetatud maksuvabastus sätestatud KMS § 17 lõikes 2, mille kohaselt ei maksustata käibemaksuga nõukogu määruses (EÜ) nr 1186/2009, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem, nimetatud kaupade impordi tollimaksuvabastuse kohaldamiseks sätestatud tingimustel. Kütuse maksuvabastust reguleerivad nimetatud määruse artiklid 107–111. *ATKEAS*-s on nimetatud maksuvabastuse rakendamise kord ja tingimused nõukogu määrusega (EÜ) nr 1186/2009 sätestatud põhimõtteid arvestades täpselt sätestatud ning seega on tagatud käibemaksu- ja aktsiisivabastuse ühetaoline rakendamine nii alkoholi ja tubakatoodete kui ka kütuse Eestisse toimetamisel.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R0651&qid=1616140126681&from=EN>

KMS § 17 lõike 1 punkti 10 muudatusega sätestatakse käibemaksuvabastus ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule kolmandast riigist liikmesriiki saadetavatele mittekaubanduslikku laadi saadetistele.

KMS § 17 lõike 1 muudatustest tulenevalt täpsustatakse lõikes 2 nimetatud viiteid nõukogu määruse (EÜ) nr 1186/2009, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem, artiklitele, milles nimetatud kaupade import ei ole käibemaksust vabastatud. Lisaks kehtivale loetelule välistatakse viidatud määruse artiklid 25–27, mis puudutavad ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule saadetavate saadetiste importi ja mis kajastuvad lõike 1 punktis 10, ning artiklid 107–111, mis puudutavad kütuse maksuvabasid piirnorme, mis on reguleeritud ATKEAS-es ja kajastuvad lõike 1 punktis 12.

Kavandatavad muudatused vastavad direktiivile 2006/79/EÜ, kolmandatest riikidest imporditavate mittekaubanduslikku laadi kaupade väikesaadetiste maksuvabastuse kohta, mis sätestab käibemaksuvabastuse ja aktsiisivabastuse ühe füüsilise isiku poolt teisele füüsilisele isikule kolmandast riigist liikmesriiki saadetava mittekaubandusliku iseloomuga väikesaadetise importimisel. Nimetatud direktiivi kohaselt kohaldatakse nimetatud maksuvabastust tingimusel, et kaubasaadetise koguväärtus ei ületa 45 eurot. Lisaks väärtuselisele piirnormile on nimetatud direktiiviga kehtestatud aktsiisikaupade koguselised piirnormid, mis vastavad ATKEAS-es sätestatud piirnormidele.

KMS alusel tuleneb ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule kolmandast riigist liikmesriiki saadetava kaubasaadetise maksuvabastus KMS § 17 lõikest 2, ehk sellise saadetise importi ei maksustata käibemaksuga tollimaksuvabastuse kohaldamiseks sätestatud tingimustel. Tollimaksuvabastust kohaldatakse eelviidatud saadetiste osas saadetistes sisalduvatele kaupadele koguväärtuses 45 eurot, ehk saadetise koguväärtus võib olla sellest suurem. Kui kaubasaadetis koosneb mitmest kaubast, kohaldatakse tollimaksuvabastust nendele kaupadele, mille väärtus ei ületa kokku 45 eurot ja ülejäänud saadetises sisalduvad kaubad maksustatakse.

Lisaks jäetakse KMS § 17 lõikest 2 välja sõna „tollisoodustusega“, kuna sellist mõistet tolliõiguses enam ei kasutata. Sisulist muudatust sellega ei kaasne.

9) KMS § 20 lõige 6

KMS § 20 lõike 6 muudatusega nähakse ette, et ühendusevälise riigi isik ei pea endale maksukohustuslasena registreerides määrama maksukorralduse seaduses sätestatud maksuesindajat juhul, kui isiku asukohariigiga on EL-il sõlmitud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitleva vastastikuse abi leping. Selline välistus tuleneb käibemaksudirektiivi artiklist 204 ja on ette nähtud põhjusel, et eelnimetatud vastastikuse abi lepingud tagavad liikmesriikidele piisavad võimalused halduskoostööks ühendusevälise riigiga ning sellisel puhul oleks maksuesindaja määramine maksukohustuslase jaoks liigne koormus. Nimetatud käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitlev leping on hetkel EL-il sõlmitud üksnes Norraga (OJ L 195, 01.08.2018, p. 3–22). Sellise lepingu sõlmimiseks käivad läbirääkimised Hiina ja Kanadaga. Ühendkuningriigiga sõlmitud EL-st väljaastumisega seotud lepingud³ ei taga Euroopa Komisjoni hinnangul liikmeriikidele piisavaid võimalusi halduskoostööks ning seega

³ https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk_withdrawal_en

on Ühendkuningriigi ettevõtjatel kohustus Eestis maksukohustuslasena registreerimisel määrata maksuesindaja.

10) KMS § 31 lõige 10, § 37 lõike 8 punkt 10 ning § 44 lõige 5 ja lõike 11 punkt 5

KMS § 44 sätestab kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra. Seda erikorda on võimalik rakendada maksukohustuslastel, kelle maksustatav käive kalendriaastas ei ületa 200 000 eurot. Kassapõhise käibemaksuarvestuse korra kohaselt tekib käive üldjuhul raha laekumisel. Seejuures arvestab kassapõhist erikorda rakendav maksukohustuslane ka sisendkäibemaksu kassapõhiselt ehk sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus tekib soetatud kauba või saadud teenuse eest tasumisel. Nimetatud erikord põhineb käibemaksudirektiivi artikli 66 punktil b ja artiklil 167a.

Käibemaksudirektiivi artikli 66 punkti b kohaselt võib liikmesriik ette näha, et teatavate tehingute või teatavat liiki maksukohustuslaste puhul tekib käive hiljemalt tasu kättesaamisel. Vastavalt sellele on KMS § 44 lõikes 3 sätestatud, et kassapõhise maksuarvestuse erikorra rakendamisel tekib käive kauba või teenuse eest osalise või täieliku makse laekumisel.

Samas näeb KMS § 44 lõige 5 ette, et kui kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorda rakendavast maksukohustuslasest sõltumatul põhjusel ei ole võõrandatud kauba või osutatud teenuse eest tasutud kauba lähetamisele või kättesaadavaks tegemisele või teenuse osutamisele järgnenud kahe kalendrikuu jooksul, on käibe tekkimise ajaks kauba lähetamisele või kättesaadavaks tegemisele või teenuse osutamisele järgneva kolmanda kalendrikuu esimene päev. Euroopa Kohtu lahendi C-169/12 punktis 30 on järeldatud, et liikmesriigile, kes valib käibemaksudirektiivi artikli 66 punktis b sätestatud variandi, ei ole ette nähtud võimalust kehtestada maksu sissenõutavaks muutumise tähtpäeva. KMS § 44 lõikes 5 ja lõike 11 punktis 5 on Eesti näinud ette käibemaksu sissenõutavaks muutumise tähtaja, mis eelviidatud Euroopa Kohtu lahendi kohaselt ei ole lubatud. Sellest tulenevalt tuleb KMS § 44 lõige 5 ja lõike 11 punkt 5 tunnistada kehtetuks.

Seejuures tuleb KMS § 44 lõike 5 ja lõike 11 punkti 5 kehtetuks tunnistamisega seoses täiendada vastavalt KMS § 31, mis sätestab tingimused sisendkäibemaksu mahaarvamiseks, ja KMS § 37 lõiget 8, mis sätestab nõuded arvete sisule.

Vastavalt käibemaksudirektiivi artiklile 167 tekib sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus maksu sissenõutavaks muutumise ajal. Seega kauba võõrandaja või teenuse osutaja käibemaksu tasumise kohustus ja selle kauba soetaja või teenuse saaja sisendkäibemaksu maha arvamise õigus tekivad samal maksustamisperioodil. Sellest põhimõttest tulenevalt lisatakse KMS § 31 lõige 10, mille kohaselt on maksukohustuslasel õigus kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda rakendavalt maksukohustuslaselt kauba soetamise või teenuse saamise korral arvata sisendkäibemaks maha maksustamisperioodil, millal kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda rakendaval maksukohustuslasel tekib käive. Seega üldjuhul tekib maksukohustuslasel sisendkäibemaksu mahaarvamise õigus siis, kui ta kauba või teenuse eest kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendajast maksukohustuslasele tasub. KMS § 37 lõike 8 punkti 10 täiendatakse selliselt, et kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendaja on kohustatud arvele märkima „kassapõhine käibemaksuarvestus“. Nimetatud märke arvele lisamise kohustus tuleneb käibemaksudirektiivi artikli 226 punktist 7a, mis näeb ette, et selline märgeline tuleb arvel teha, kui käibemaks muutub sissenõutavaks tasu kättesaamise ajal vastavalt artikli 66 punktile b ning mahaarvamise õigus tekib ajal, kui mahaarvatav maks muutub sissenõutavaks. Sellise märgega arve saamisega on maksukohustuslasel õigus sisendkäibemaks maha arvata maksustamisperioodil, millal ta selle arve alusel kauba võõrandajale või teenuse osutajale tasub.

11) KMS § 38 lõiked 5, 5¹ ja 8

Vastavalt KMS § 3 lõike 6 punktile 4 on maksukohustuslasena registreerimata isik, välja arvatud füüsiline isik kohustatud tasuma käibemaksu alkoholi, tubakatoote või kütuse soetamisel teisest liikmesriigist vastavalt KMS § 38 lõikele 5 ATKEAS-es sätestatud aktsiisi maksmise korra kohaselt ehk aktsiisi tasumise tähtpäevaks.

Vastavalt KMS § 3 lõike 6 punktidele 5 ja 6 tekib käibemaksu maksmise kohustus kauba omanikul tema poolt kauba maksuladustamise lõpetamisel ilma kauba võõrandamiseta või ajutises aktsiisivabastuses oleva aktsiisikauba aktsiisilaost välja toimetamisel. Sellise kauba maksukohustuslasest omanik deklareerib nimetatud toimingule käibedeklaratsioonil ja tasub sellelt tasumisele kuuluva käibemaksusumma nimetatud toimingule järgneva kuu 20. kuupäevaks. Kui sellise kauba omanikuks ei ole maksukohustuslane, siis tuleb vastavalt kehtiva KMS § 38 lõikele 5¹ isikul esitada kauba kohta andmed tollideklaratsioonil ja maksta käibemaks tollialastes õigusaktides sätestatud korras.

Nii KMS § 3 lõike 6 punktis 4 kui ka punktides 5 ja 6 sätestatud juhtudel, kui maksukohustus tekib maksukohustuslasena registreerimata isikul, puudub maksuhalduri e-keskkonnas deklareerimise võimalus ja on ebaselge, kellele ja kuidas andmeid esitada. Muudatuse eesmärk on täpsustada selliste toimingute korral käibemaksu deklareerimise ja tasumise korda juhaks, kui kauba omanik ei ole maksukohustuslane. Kauba kohta deklareeritav andmekoosseis ja käibemaksu tasumise kord kehtestatakse rahandusministri määrusega (KMS § 38 lg 8). Praktikas ei ole seni ette tulnud olukorda, et maksuladustamise lõpetab või ajutises aktsiisivabastuses oleva aktsiisikauba toimetab aktsiisilaost välja ilma kauba võõrandamiseta isik, kes ei ole maksukohustuslane. Sellise olukorra tekkimisel on maksukohustuse täitmiseks ja pettuste vältimiseks oluline sätestada protseduurireedid.

12) KMS § 41 lõige 3

KMS § 41 lõike 3 kohaselt on kasutatud kauba, originaalkunstiteose ning kollektiooni- ja antiikeseme edasimüügil käibemaksuga maksustamisel erikorra rakendamisel käibe maksustatav väärtus kauba ostu- ja müügihinna vahe, mida on vähendatud selles sisalduva käibemaksu võrra. Seega kehtiva korra kohaselt tuleb kauba edasimüügi tehingu korral, mille osas maksukohustuslane soovib kasutada erikorda, määrata maksustatav väärtus tehingupõhiselt kauba müügi- ja ostuhinna vahe alusel.

Käibemaksudirektiivi artikli 318 kohaselt on liikmesriigil õigus lubada pärast käibemaksukomiteega konsulteerimist teatavate tehingute või teatavat liiki maksukohustuslaste puhul kaupade edasimüügi käibemaksuga maksustamise erikorra rakendamisel määrata maksustatav väärtus maksustamisperioodi põhisel. Seega nimetatud muudatuse eelduseks on käibemaksukomiteega konsulteerimine, mida Rahandusministeerium planeerib teha 2021. aasta teisel poolaastal.

Muudatusega täiendatakse KMS § 41 lõiget 3, lisades kõnelause erikorra rakendajale võimaluse maksuhalduri nõusolekul kasutatud kauba edasimüügil arvutada maksustamisperioodil deklareerimisele kuuluv maksustatav väärtus kogu maksustamisperioodi jooksul edasimüüdud ja soetatud kasutatud kaupade, millele rakendatakse erikorda, müügi- ja ostuhindade vahe alusel. See tähendab, et maksuhalduri nõusolekul ei pea erikorda rakendav maksukohustuslane iga edasimüüdava kauba maksustatavat väärtust eraldi määrama, vaid ta määrab maksustatava väärtuse kogu maksustamisperioodi ostu-müügi tehingute alusel. Selline maksustatava väärtuse arvutamine on põhjendatud sellistel juhtudel, kui tavaarvestus on liiga keerukas.

13) KMS § 43¹ lõike 2 punkt 5

Kavandatava muudatusega täpsustatakse KMS § 43¹ alusel isikute loetelu, kes tegelevad ühendusevälisest riigist imporditud kauba kaugmüügiga või võimaldavad internetipõhise kauplemisskohta kaudu ühendusevälisest riigist imporditud kauba kaugmüüki ja kes on määranud vastavalt KMS § 43¹ lõikele 3 endale vahendaja tema eest ja nimel täitma erikorras sätestatud kohustusi. KMS § 43¹ tähenduses on vahendaja maksukohustuslane, kelle ettevõtte asukoht on Eestis ja kelle on erikorda rakendav isik määranud isikuks, kes tema eest ja nimel on kohustatud täitma erikorras sätestatud kohustusi. Sellise vahendaja võib määrata endale lisaks KMS § 43¹ lõike 2 punktides 1–4 nimetatud maksukohustuslastele ja ühendusevälise riigi isikule ka teise liikmesriigi maksukohustuslane.

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõus ei kasutata uusi termineid.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Euroopa Liidu õigusallikate ja KMS muudatuste võrdlustabel on toodud seletuskirja lisas 1.

6. Seaduse mõjud

Eelnõuga kavandatavad muudatused on majandusliku mõjuga ja mõju on ka riigiasutustele. Ettevõtjate halduskoormus tulenevalt kavandatavatest muudatustest ei kasva.

Eeldatavat olulist sotsiaalset mõju, mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, elu- ja looduskeskkonnale, mõju regionaalarengule ega kohaliku omavalitsuse korraldusele ei tuvastatud.

Meenemüntide, sealhulgas investeerimiseks mõeldud müntide (välja arvatud investeringukulla) maksustamine võib mõjutada müntide ostu ja müügiga tegelevate ettevõtjate ja Eesti Panga meenemüntide käivet, kuna Eesti on üks väheseid riike EL-is, kus nimetatud münte käibemaksuga ei maksustata ning seega on hetkel Eestis tegutsevatel meene- ja investeringumünte müüvatel ettevõtjatel konkurentsieelis.

6.1. Kavandatav muudatus: liikmesriigi relvajõudude maksusoodustused (KMS § 15 lõike 3 punktid 6 ja 6¹, 15 lõige 5² ning § 39 lõige 2).

Mõju valdkond 1: majanduslik mõju.

Mõju sihtrühm: maksukohustuslased, kes müüvad liikmesriikide relvajõududele kaupu ja teenuseid.

Mõju kirjeldus: maksukohustuslased saavad õiguse kohaldada nullprotsendilist käibemaksumäära kaupade ja teenuste müümisel liidu relvajõududele kaitseministri või tema poolt volitatud ametniku kinnitatud käibemaksuvabastustõendi alusel. Nullprotsendilise käibemaksumäära kohaldamine kaupade ja teenuste müümisel vähendab maksukohustuse suurust ja on seega maksukohustuslase jaoks positiivse mõjuga.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatus ei oma olulist mõju, kuna liidu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raamistikus elluviidavat kaitsetegevust ei ole Eestis lähi- ega keskpikas perspektiivis planeeritud.

Mõju ulatus ja avaldumise sagedus on väike, kuna liidu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raamistikus elluviidavat kaitsetegevust ei ole Eestis lähi- ega keskpikas perspektiivis

planeeritud.

Mõju valdkond 2: mõju riigiasutuste korraldusele.

Mõju sihtrühm: Kaitseministeerium.

Mõju kirjeldus: liidu liikmeriikide relvajõud saavad ametlikuks otstarbeks osta kaupu ja teenuseid nullprotsendilise käibemaksuääruga kaitseministri või tema poolt volitatud ametniku kinnitatud käibemaksuvabastustõendi alusel, kui relvajõud osalevad kaitsetegevuses, millega rakendatakse ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames liidu meetmeid. Samuti on käibemaksuvaba liidu relvajõudude poolt ühise kaitsetegevuse raames kauba import, mille maksuvabastuse kinnitab kaitseminister või tema poolt volitatud ametnik. Kehtiva korra kohaselt liidu relvajõududele maksusoodustusi ette ei ole nähtud.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatus ei ole olulise mõjuga. Liikmesriigi relvajõududele maksusoodustuste kinnitamise protseduur on sama, mis kehtib NATO relvajõududele. Muudatusega ei kaasne uusi protseduurireegleid, vaid laieneb isikute ring, kellele maksusoodustus kohaldub.

Mõju ulatus ja avaldumise sagedus on väike, kuna liidu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raamistikus elluviidavat kaitsetegevust Eestis ei ole Kaitseministeeriumi hinnangul lähi- ega keskpikas perspektiivis planeeritud.

Ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

6.2. Kavandatav muudatus: meenemüntide maksustamine (KMS § 16 lõike 2¹ punkt 4 ja § 17 lõike 1 punkt 3).

Mõju valdkond: majanduslik mõju.

Mõju sihtrühm: seaduslike maksevahenditena käsitletavate meenemüntide, sealhulgas investeerimiseks mõeldud müntidega seotud tehinguid teostavad isikud ning meenemüntide, sealhulgas investeerimiseks mõeldud müntide importijad.

Mõju kirjeldus: seaduslike maksevahenditena käsitletavate meenemüntide, sealhulgas investeerimiseks mõeldud müntide maksuvabastuse asendumine standardmääruga maksustamisega toob sihtrühmale kaasa käibemaksukohustuse tehingutelt eelnimetatud müntidega. Muudatus võib mõjutada ka sihtrühma ettevõtluskeskkonda, kuna kaob hetkel kehtiv konkurentsieelis teistes EL liikmesriikides samal tegevusalal tegutsevate ettevõtjatega, kes kõnealuseid tehinguid maksustavad.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatuse mõju olulisus sõltub sihtgruppi kuuluvast konkreetsest isikust ja tema tegevuse ulatusest maksevahenditena käsitletavate meenemüntidega, sealhulgas investeerimiseks mõeldud müntidega.

Mõju ulatus ja sagedus sõltub sihtgruppi kuuluva isiku tegevuse suurusest ja olemusest. Kui tegemist on maksukohustuslasega, kelle tegevus lisaks meenemüntidega tehtavatele tehingutele sisaldab ka maksustatavaid tegevusi, siis on mõju ulatus ja sagedus väike, kuna muudatus üldiselt maksukohustuslase igapäevast tegevust ei muuda. Kui tegemist on isikuga, kelle kogu tegevus puudutab üksnes tehinguid meenemüntidega, siis on mõju ulatus ja sagedus keskmine või suur, kuna muudatus võib kaasa tuua ka maksukohustuslasena registreerimise kohustuse,

kui meenemüntidega tehtav käive ületab kalendriaastas 40 000 euro suuruse piirmäära ja sellega kaasnevad KMS-ist tulenevad kohustused.

Mõjutatud sihtrühma suurus on väike. Meenemüntidega tehinguid teostavaid isikuid on Eestis hinnanguliselt kuni 50.

6.3. Kavandatav muudatus: ekspordimise ja importimisega seotud teenuste maksustamine (KMS § 15 lõike 4 punktid 8–10¹).

Mõju valdkond: majanduslik mõju.

Mõju sihtrühm: rahvusvahelise kaubaveoga ja ekspedeerimisega tegelevad ettevõtted.

Mõju kirjeldus: kauba ühendusest väljaveoks, importimiseks ja liiduvälise kauba veoks, kui kaup suunatakse tolliladustamise, vabatsooni, seestöötlemise, transiidi või imporditollimaksudest täieliku vabastusega ajutise impordi tolliprotseduurile või ajutiselt ladustatakse, osutatava veoteenuse, selliste vedude korraldamise teenuste ja kõrvalteenuste käibemaksumäär on null protsenti üksnes juhul, kui teenus osutatakse otse kaubasaatjale või kaubasaajale. Kehtiva korra kohaselt ei ole oluline, kellele seda teenust osutatakse.

Järeldus mõju olulisuse kohta: sihtgrupi jaoks on muudatus olulise mõjuga, kuna võrreldes kehtiva korraga piiratakse nullprotsendilise käibemaksumäära kohaldamist.

Mõju ulatus on keskmine, kuna ekspordimise, importimise või liiduvälise kauba veoga seotud teenuste nullprotsendilise maksumääraga maksustamisel saab oluliseks see, et teenus osutatakse otse kaubasaatjale või kaubasaajale.

Mõju sagedus on väike, kuna ettevõtja jaoks on enda muudatustega kurssi viimine ühekordne tegevus.

Mõjutatud sihtgrupi suurus on majandustegevuse registri andmetel ligikaudu 3000 maksukohustuslast.

6.4. Kavandatav muudatus: impordimaksuvabastused (KMS § 17 lõike 1 punkt 10 ja lõige 2).

Mõju valdkond: majanduslik mõju.

Mõju sihtrühm: ühendusevälisest riigist füüsilise isiku poolt saadetud väikesaadetisi importivad füüsilised isikud.

Mõju kirjeldus: ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule ühendusevälisest riigist saadetav mittekaubanduslikku laadi kaup on maksuvaba, kui saadetise koguväärtus ei ületa 45 eurot. Kehtiva korra kohaselt võib sellise saadetise koguväärtus olla ka suurem kui 45 eurot, kuid maksuvabastust kohaldatakse saadetises sisalduvatele kaupadele väärtuses kuni 45 eurot. Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatus ei avalda sihtrühmale olulist mõju, sest füüsilise isiku poolt teisele füüsilisele isikule saadetavate kaubasaadetiste impordimaksuvabastuse põhikriteerium, milleks on väärtuseline piirnorm 45 eurot, ei muutu.

Mõju ulatus on väike, kuna muudatuse tulemusena sihtrühma käitumises muutusi ei toimu ja sellega ei kaasne ka eeldatavalt kohanemiskulusi.

Mõju avaldumise sagedus on väike, kuna muudatus puudutab füüsiliste isikute vahelist kaubasaadetiste saatmist, mis on pigem ebaregulaarne ja juhuslik.

Mõjutatud sihtrühma suurus: mõjutatud füüsiliste isikute täpset arvu ei ole võimalik välja tuua, kuna ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule saadetava väikesaadetise impordimaksuvabastus puudutab kaudselt ja teoreetiliselt kõiki füüsilisi isikuid, kes plaanivad importida kolmandast riigist teise füüsilise isiku poolt saadetud väikesaadetise väärtusega rohkem kui 45 eurot.

6.5. Kavandatav muudatus: kassapõhise käibemaksuarvestuse erikord (KMS § 31 lõige 10, § 37 lõike 8 punkt 10 ja § 44 lõige 5).

Mõju valdkond: majanduslik mõju.

Mõju sihtrühm: maksukohustuslased.

Mõju kirjeldus: kassapõhist erikorda rakendaval maksukohustuslasel tekib käive kauba võõrandamise või teenuse osutamise eest makse laekumisel. Juhul kui kauba või teenuse eest pole kahe kuu jooksul makset laekunud, tekib käive kauba lähetamisele või kättesaadavaks tegemisele või teenuse osutamisele järgneva kolmanda kalendrikuu esimesel päeval. Seega ka juhul, kui makset ei laeku, tekib kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda rakendaval maksukohustuslasel käive ja käibemaks laekumata makselt kuulub tasumisele. Muudatusega tunnistatakse kehtetuks säte, mille kohaselt ka laekumata makselt tekib käibemaksu tasumise kohustus. Uue korra järgi ei teki kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda mitterakendaval maksukohustuslasel kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda rakendavale maksukohustuslasele tasumata arve alusel sisendkäibemaksu mahaarvamise õigust. Kehtiva korra kohaselt on maksukohustuslasel õigus arve alusel sisendkäibemaks maha arvata oma maksustatavast käibest olenemata sellest, kas arve on tasutud või mitte.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatus on positiivse mõjuga, kuna kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendajad on väikeettevõtjad, kelle jaoks on oluline, et maksukohustus ei tekiks enne kui kliendilt makse on laekunud. Tavakorda rakendavat maksukohustuslast puudutab muudatus sedavõrd, et tal tuleb hakata sisendkäibemaksu maha arvamisel eristama kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda rakendavalt maksukohustuslaselt saadud arveid, kuna selliste arvete alusel on edaspidi õigus sisendkäibemaks maha arvata maksustamisperiodil, millal arve tasuti, mitte millal arve saadi.

Mõju ulatus on keskmine, sest sihtrühmal tuleb maksuarvestuses arvestada kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda rakendava isiku puhul käibe tekkimise aega puudutava muudatusega ja tavakorda rakendaval maksukohustuslasel tuleb arvestada vastavalt sisendkäibemaksu maha arvamist puudutava muudatusega, mis on seotud kassapõhist käibemaksuarvestuse erikorda rakendavalt maksukohustuslaselt kauba soetamise või teenuse saamisega.

Mõju avaldumise sagedus on väike, kuna ettevõtja jaoks on enda muudatustega kurssi viimine ühekordne tegevus.

Mõjutatud sihtrühma suurus: 2021. aasta märtsi seisuga on maksukohustuslaste koguarvust (ligikaudu 102 000 maksukohustuslast) kassapõhise käibemaksuarvestuse erikorra rakendajaid 1231.

6.6. Kavandatav muudatus: maksuesindaja määramine (KMS § 20 lõige 6).

Mõju valdkond: majanduslik mõju.

Mõju sihtrühm: ühendusevälise riigi ettevõtja.

Mõju kirjeldus: muudatuse tulemusena ei ole ühendusevälise riigi isikul maksukohustuslasena registreerimisel kohustust määrata ennast esindama maksuesindajat juhul, kui isiku asukohariigiga on sõlmitud käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitlev leping. Hetkel on selline leping EL-il sõlmitud üksnes Norraga. Tõenäoliselt sõlmitakse sarnane kokkulepe lähiajal ka Ühendkuningriigiga.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatus ei ole olulise mõjuga. Muudatuse tulemusena võivad Eestis maksukohustuslasena registreeritud Norra ettevõtjad loobuda maksuesindaja teenusest.

Mõju avaldumise ulatus ja sagedus on väike, kuna see ei too kaasa kohustusi, vaid annab sellise riigi ettevõtjale, kelle asukohariigiga on sõlmitud käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitlev leping, võimaluse registreerida ennast Eestis maksukohustuslasena maksuesindajat määramata.

Mõjutatud sihtrühma suurus: ühendusevälistest riikidest on käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ja nõuete sissenõudmist käsitlev leping hetkel EL-il sõlmitud üksnes Norraga. Seega Norra ettevõtjad ei pea muudatuse tulemusena Eestis ennast maksukohustuslasena registreerides määrama ennast esindama maksuesindajat. Eestis on käibemaksukohustuslasena registreeritud 14 Norra ettevõtjat, kes võivad muudatuse tulemusena maksuesindajast loobuda.

6.7. Kavandatav muudatus: kasutatud kauba edasimüügil KMS §-s 41 sätestatud erikorra rakendamisel maksustatava väärtuse määramine maksustamisperioodi põhisel (§ 41 lõige 3).

Mõju valdkond: majanduslik mõju.

Mõju sihtrühm: kasutatud kauba edasimüüja, kes rakendab kasutatud kauba, originaalkunstiitose ning kollektiooni- ja antiikeseme edasimüügi käibemaksuga maksustamise erikorda (KMS § 41) ja kelle müüdav kaup on sellise iseloomuga, mille puhul on maksustatava väärtuse määramine iga kauba põhisel keeruline.

Mõju kirjeldus: kehtiva korra kohaselt tuleb kauba edasimüügi tehingu korral, mille osas maksukohustuslane soovib kasutada erikorda, määrata maksustatav väärtus tehingupõhiselt kauba müügi- ja ostuhinna vahe alusel. Muudatuse tulemusena võib erikorra rakendaja taotleda maksuhaldurilt loa põhjendatud juhtudel määrata maksustatav väärtus maksustamisperioodi põhisel.

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatus on positiivse mõjuga, kuna põhjendatud juhul saab erikorra rakendaja lihtsustada kasutatud kauba edasimüügi käibe maksustatava väärtuse määramist.

Mõju avaldumise ulatus ja sagedus on väike, kuna see ei too kaasa kohustusi, vaid võimaluse taotleda maksuhaldurilt õigus kasutatud kauba edasimüügil käibemaksuga maksustamise erikorda rakendades arvutada kasutatud kauba edasimüügi käibe maksustatav väärtus maksustamisperioodi põhisel.

Mõjutatud sihtrühma suurus: kasutatud kauba edasimüügiga tegelevaid isikuid on Eestis hinnanguliselt kuni 70. Seejuures ei hakka aga kindlasti nendest kõik kasutama võimalust määrata maksustatavat väärtust maksustamisperioodi põhisel.

6.8. Kavandatavad tehnilised muudatused (KMS § 6 lõige 3, § 11 lõige 7, § 13 lõige 1, § 16 lõike 1 punkt 1, § 15 lõike 4 punkt 10, § 17 lõike 1 punktid 7 ja 12, § 38 lõiked 5, 5¹ ja 8 ja § 43¹ lõike 2 punkt 5).

Järeldus mõju olulisuse kohta: muudatused ei avalda sihtrühmadele olulist mõju, kuna täpsustatakse sätete sõnastusi õigusselguse huvides. Muudatused ei eelda sihtrühma poolt suunatud tegevusi muudatuste arvesse võtmiseks. Muudatused puudutavad ebaregulaarseid ja harva esinevaid toiminguid.

6.9. Koondhinnang mõju olulisusele: kokkuvõttes ei avalda muudatused olulist mõju, kuna mõjutatavatele sihtrühmadele on mõju ulatus ja sagedus väike või keskmine ning ebasoovitavate mõjude riski ei tuvastatud.

7. Seaduse rakendamise seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Liidu relvajõududele kehtestatavad maksusoodustused ei avalda lähiaastatel Eesti käibemaksulaekumisele mõju. Lähiajal ei ole ette näha tegevusi, mis tooksid kaasa sellise olukorra, kus seda maksuvabastust Eestis rakendataks.

Meenemüntide, sealhulgas investeringumüntide maksustamise mõjuhinnangu sisendina on kasutatud nelja ettevõtte/asutuse andmeid, mis katavad ära suure osa Eesti münditurust. Sealjuures on hinnatud meenemüntide müügitulu (maksuvaba) ja mõju (teoreetiline) käibemaksu laekumisele. Meenemüntide maksuvabastus on mõjutanud käibemaksu laekumist keskmiselt ligi 1,2 mln eurot aastas, mis moodustab alla 0,1% käibemaksu aastasest laekumisest. Suurima turuosalise Tavid OÜ hinnangul väheneks meenemüntide käive müntide maksustamisel ligi 90%, tuginedes tema tütaretevõtete käibeandmetele Lätis ja Soomes.

Ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule kolmandast riigist liikmesriiki saadetava mittekaubanduslikku laadi kaubasaadetise maksuvabastuse tingimuste muutmine ei mõjuta käibemaksu laekumist. Hinnangu aluseks on võetud aastatel 2019 ja 2020 Eestisse ühelt füüsiliselt isikult teisele füüsilisele isikule saadetud saadetised väärtuses 45 kuni 150 eurot. Sellistelt saadetistelt on käibemaks peaaegu täies ulatuses deklareeritud. Seda 45 euro suurust maksuvabastust saadetises sisalduva kauba kohta on deklareeritud väheolulises ulatuses, mille mõju käibemaksu laekumisele oleks umbes 10 000 eurot aastas.

Ülejäänud eelnõuga kavandatavad muudatused riigi või kohaliku omavalitsuse eelarveid ei mõjuta.

Kokkuvõtvalt on eelnõuga tehtavate muudatuste mõju käibemaksu laekumisele väheoluline.

8. Rakendusaktid

Muudetakse rahandusministri 30.03.2004 määrust nr 40 „Maksukohustuslase käibemaksu igapäevase arvestuse pidamise kord“, kuna tulenevalt KMS § 41 lõike 3 muudatusest, saab kasutatud kauba, originaalkunstioteose ning kollektiooni- ja antiikeseme edasimüügil käibemaksuga maksustamisel erikorra rakendaja võimaluse maksuhalduri nõusolekul kasutatud kauba edasimüügil arvutada maksustamisperioodil deklareerimisele kuuluv maksustatav

väärtus kogu maksustamisperioodi jooksul edasimüüdud ja soetatud kasutatud kaupade, millele rakendatakse erikorda, müügi- ja ostuhindade vahe alusel.

Kehtestatakse uus rahandusministri määrus „Maksukohustuslasena või piiratud maksukohustuslasena registreerimata isiku poolt aktsiisikauba teisest liikmesriigist soetamisel või maksuladustamise lõpetamisel või aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamisel ilma kauba võõrandamiseta kauba kohta andmete esitamise ja käibemaksu tasumise kord.“.

Rakendusaktide kavandid on toodud seletuskirja lisa 2.

9. Seaduse jõustumine

Seaduse muudatused on planeeritud jõustuma 2022. aasta 1. juulil arvestades, et nõukogu direktiivis (EL) 2019/2235 sätestatud põhimõtteid peavad liikmesriigid alates sellest kuupäevast kohaldama ja muude eelnõuga planeeritavate muudatuste puhul jääb seaduse vastuvõtmisest jõustumiseni ligikaudu pool aastat, mis on ettevalmistumiseks piisav ajavahemik.

10. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministriumidele ning arvamuse avaldamiseks Maksu- ja Tolliametile, Eesti Kaubandus–Tööstuskojale, Eesti Pangale, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioonile, Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioonile ning Tavid OÜ-le.

Käibemaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu
seletuskirja lisa 1

Euroopa Liidu õigusallikate ja käibemaksuseaduse muudatuste võrdlustabel
Euroopa Liidu õigusallika nimetus ja rekvisiidid

Nõukogu direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1-118), arvestades viimaste muudatustena direktiiviga (EL) 2019/2235 (ELT L 336, 30.12.2019, lk 10–13) ette nähtud muudatusi.

Käibemaksuseaduse käibemaksuseaduse seaduse eelnõus	säte muutmise	EL õigusallika nõue	Vastavus EL õigusallikale
§ 6 lõige 3		Art 2 (1) d), 60, 61, 70 ja 71	Vastab.
§ 13 lõige 1		art-d 85 ja 86	Vastab.
15 lõike 3 punktid 6 ja 6 ¹ , 15 lõige 5 ² ning § 39 lõige 2		art 22, 143 (1) ga), 151(1) ba) ja bb)	Vastab.
§ 15 lõike 4 punktid 8–10 ¹		Art-d 144 ja 146 (1) e)	Vastab.
§ 16 lõike 1 punkt 1		art 132 (1) a)	Vastab.
§ 16 lõike 2 ¹ punkt 4 ja § 17 lõike 1 punkt 3		art 135 (1) e)	Vastab.
§ 17 lõike 1 punktid 7, 10 ja 12 ning lõige 2		art 143 (1) b)	Vastab.
§ 20 lõige 6		art 204	Vastab.
§ 31 lõige 10, § 37 lõike 8 punkt 10 ja § 44 lõige 5 ja lõike 11 punkt 5		art 167a	Vastab.
§ 38 lõiked 5, 5 ¹ ja 8		art 210	Vastab.
§ 41 lõige 3		art 318	Vastab.
§ 43 ¹ lõike 2 punkt 5		art 369l	Vastab.

Rahandusministri määrus

Maksudohustuslasena või piiratud maksudohustuslasena registreerimata isiku poolt aktsiisikauba teisest liikmesriigist soetamisel ja maksudohustuslasena registreerimata isiku poolt ilma kauba võõrandamiseta kauba maksuladustamise lõpetamisel või aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamisel käibemaksu deklareerimise ja tasumise kord

Määrus kehtestatakse käibemaksuseaduse § 38 lõike 8 alusel.

§ 1. Maksudohustuslasena või piiratud maksudohustuslasena registreerimata isiku poolt aktsiisikauba teisest liikmesriigist soetamisel käibemaksu tasumine

(1) Maksudohustuslasena või piiratud maksudohustuslasena registreerimata isik esitab Maksu- ja Tolliametile (edaspidi *maksuhaldur*) käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed ning tasub käibemaksu aktsiisikauba teisest liikmesriigist soetamisel alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses sätestatud aktsiisi tasumise tähtpäevaks.

(2) Aktsiisikauba teisest liikmesriigist soetamisel esitatakse järgmised andmed:

- 1) kauba omaniku nimi, registri- või isikukood;
- 2) maksustamise alus: aktsiisikauba soetamine teisest liikmesriigist;
- 3) kauba saatja nimi, registrikood või käibemaksukohustuslasena registreerimise number;
- 4) aktsiisikauba soetamise kuupäev;
- 5) saatelehe number;
- 6) kauba kirjeldus ja kombineeritud nomenklatuuri kood;
- 7) kauba kogus;
- 8) kauba maksustatav väärtus eurodes sendi täpsusega;
- 9) tasumisele kuuluv käibemaksusumma eurodes sendi täpsusega.

§ 2. Maksudohustuslasena registreerimata isiku poolt ilma kauba võõrandamiseta kauba maksuladustamise lõpetamisel või aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamisel käibemaksu tasumine

(1) Käibemaksuseaduse § 3 lõike 6 punktides 5 ja 6 nimetatud isik, kes ei ole registreeritud maksudohustuslasena, esitab maksuhaldurile käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed ning tasub käibemaksu ilma kauba võõrandamiseta maksuladustamise lõpetamisel või aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamisel.

(2) Kauba võõrandamiseta maksuladustamise lõpetamisel või aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamisel esitatakse järgmised andmed:

- 1) kauba omaniku nimi, registri- või isikukood;
- 2) maksustamise alus:
 - (1) kauba väljatoimetamine aktsiisilaost, või
 - (2) kauba väljatoimetamine maksulaost;

- 3) aktsiisikauba aktsiisilaost väljatoimetamise kuupäev (märgitakse, kui kaup toimetatakse välja aktsiisilaost);
- 4) kauba maksulaost väljatoimetamise kuupäev (märgitakse, kui kaup toimetatakse välja maksulaost);
- 5) saatelehe number;
- 6) kauba nimetus ja kombineeritud nomenklatuuri kood;
- 7) kauba kogus;
- 8) kauba maksustatav väärtus eurodes sendi täpsusega;
- 9) maksumäär;
- 10) tasumisele kuuluv käibemaksusumma eurodes sendi täpsusega.

§ 3. Määrus jõustub 2022. aasta 1. juulil.

Rahandusministri määrus

Rahandusministri 30.03.2004 määruse nr 40 „Maksudokumentatsioonilise käibemaksu igapäevase arvestuse pidamise kord“ muutmise

Määrus kehtestatakse käibemaksuseaduse § 36 lõike 5 alusel.

§ 1. Rahandusministri 30. märtsi 2004. a määruse nr 40 „Maksudokumentatsioonilise käibemaksu igapäevase arvestuse pidamise kord“ § 2 lõiget 2 täiendatakse punktiga 14 järgmises sõnastuses: „14) käibemaksuseaduse § 41 lõike 3 alusel kasutatud kauba edasimüügi korral käive, mille maksustatav väärtus arvutatakse kogu maksustamisperioodi jooksul edasimüüdud ja soetatud kasutatud kaupade, millele rakendatakse käesolevat erikorda, müügi- ja ostuhindade vahe alusel, mida on vähendatud selles sisalduva käibemaksu võrra.“.

§ 2. Määrus jõustub 2022. aasta 1. juulil.